

موسسه چاپ و انتشارات
دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)

نظام قضایی و انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

به همراه:

به مسئولان و کارکنان حقوقی مبتلا به کارکنان نیروهای مسلح

و حیدر دهنی

مدرس دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)

بر اساس آخرین تغییرات:

قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح، قانون به کارگیری سلاح
قانون آیین دادرسی کیفری، قانون مجازات اسلامی و...

سرشناسه	: دهنوی، وحید، ۱۳۴۳ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	: نظام قضایی و انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به همراه بخش‌هایی از قوانین حقوق مبتلا به کارکنان نیروهای مسلح/ وحید دهنوی؛ ویرایش علمی جلیل زارع؛ ویرایش ادبی عبدالله زارعی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۰۷-۸۵-۰: ریال ۲۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست	: فیا
نویسی	
موضوع	: ایران - نیروهای مسلح- قوانین و مقررات
موضوع	: Iran - Armed forces - Law and legislation
موضوع	: سازمان قضایی نیروهای مسلح
موضوع	: قوانین نظامی - ایران
موضوع	: Military law - Iran
موضوع	: مجیم نظامی - ایران
موضوع	: Military offense - Iran
موضوع	: ایران - نیروهای مسلح - کارمندان و کارکنان
موضوع	: Iran - Armed forces -- Officials and employees
شناسه افزوده	: دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین(ع)
شناسه افزوده	: Imam Hossein University for Training Officers & Guards
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ن ۹ د / ۵۲۷۰
رده بندی دیویی	: ۳۲۲/۵۵۰۱۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۵۲۸۲۸

عنوان	: نظام قضایی و انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
مؤلف	: وحید دهنوی، مدرس گروه حقوق دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)
ویرایش علمی: جلیل زارع	
ویرایش ادبی و صفحه‌آرایی: احمد جدیدی	
طراح جلد: محمدرضا حامدی	
ناظر چاپ: عبدالله زارعی	
نوبت چاپ: اول (تابستان ۱۳۹۷)	
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه	
قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال	
نشانی	: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین(ع)
	: با همکاری معاونت تربیت و آموزش دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)
تلفن: ۷۷۱۰۴۸۷۱	دورنگار ۷۷۱۰۴۸۷۲

فهرست مطالب

۷	مقدمه.....
	فصل اول - کلیات
۱۱	حقوق.....
۱۱	قانون.....
۱۳	آیین نامه.....
۱۴	بخشنامه.....
۱۴	دستور العمل.....
۱۴	جرم.....
۱۷	ابلاغ.....
۱۷	متهم.....
۱۸	مجرم.....
۱۸	محکوم علیه، محکوم له و محکوم به.....
۱۸	کیفرخواست.....
۱۹	حد.....
۱۹	قصاص.....
۱۹	دیه.....
۱۹	تعزیر.....
۱۹	مجازات های تکمیلی.....
۲۱	زندان.....
۲۲	حبس با خدمت.....
۲۳	خلاصه فصل.....
	فصل دوم: آشنایی با تشکیلات قوه قضائیه و سازمان قضایای نیروهای مسلح
۳۰	بخش اول: قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران.....
۳۰	قانون اساسی و قوه قضائیه.....
۳۰	وظایف قوه قضائیه بر اساس قانون اساسی.....
۳۱	تشکیلات قضایی جمهوری اسلامی ایران.....
۳۱	ریاست قوه قضائیه.....
۳۲	دیوان عالی کشور.....
۳۳	دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت.....
۳۴	دادسرا و دادگاه انتظامی قضات.....
۳۵	دیوان عدالت اداری.....
۳۸	وزیر دادگستری.....
۴۰	بخش دوم: سازمان قضایای نیروهای مسلح.....

۴۰	تاریخچه محاکم نظامی.....
۴۱	فلسفه تشکیل سازمان قضایی نیروهای مسلح.....
۴۱	آثار رسیدگی به جرائم نظامیان در مرجع خاص.....
۴۲	توسعه و تحولات تقنینی سازمان قضایی نیروهای مسلح.....
۴۴	تشکیلات و ساختار دادسرا و دادگاه‌های نظامی.....
۴۵	صلاحیت سازمان قضایی نیروهای مسلح.....
۴۸	ضابطین دادگستری.....
۴۸	انواع ضابطین دادگستری.....
۵۰	اختیارات ضابطین.....
۵۱	وظایف ضابطین.....
۵۴	خلاصه فصل.....

فصل سوم: اهم جرائم نیروهای مسلح

۶۱	جرم نظامی.....
۶۲	جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی.....
۷۲	جرائم برخلاف تکالیف نظامی.....
۷۴	موارد ضروری در قانون به کارگیری سلاح.....
۸۳	جرائم مبتنی بر فرار از خدمت.....
۸۸	جرائم ناشی از گزارش خلاف واقع.....
۸۹	جرائم ناشی از فروش و حیف و میل و واگذاری اشیای نظامی و اموال نیروهای مسلح.....
۹۰	جرائم ناشی از سرقت.....
۹۴	جرائم ناشی از سوءاستفاده و جعل و تزویر.....
۹۸	جرائم ناشی از ارتشاء، اختلاس و اخاذی.....
۱۰۳	جرائم ناشی از استفاده غیرقانونی البسه رسمی یا علائم و نشانها و مدالهای نظامی.....
۱۰۴	شروع به جرم.....
۱۰۴	مرور زمان در جرائم نیروهای مسلح.....
۱۰۹	خلاصه فصل.....

ضمائم

۱۱۴	قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲.....
۱۴۷	قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی ۱۳۹۳.....
۱۷۹	قانون به کارگیری سلاح مصوب ۱۳۷۳.....
۱۸۷	مواردی از آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹.....
۲۱۴	قانون تشکیل هیئت‌های انضباطی رسیدگی به شکایات و تخلفات کارکنان نیروهای مسلح مصوب ۱۳۹۵.....
۲۳۲	منابع.....
۲۳۲	منابع.....

مقدمه:

نیروهای مسلح مظهر اقتدار دولت‌ها بوده و از ویژگی‌های خاصی برخوردارند. وظایف حساس و مهم حفظ تمامیت ارضی، استقلال و امنیت کشور بر عهده آن‌هاست. حفظ اسرار نیروهای مسلح و رازداری سریع، قاطع به جرایم کارکنان نیروهای مسلح امری ضروری است. رعایت شئونات درونی و بیرونی و متقابلاً رعایت مصالح و مقتضیات، حفظ اقتدار، توان رزمی، مبانی نظم و انضباط آن را اقتدار فرماندهان و جلوگیری از ایجاد بدبینی مردم به نیروهای مسلح از طریق اجرای اهداف راهبردی و تعالی سازمان قضایی نیروهای مسلح از جمله اهداف قوانین مربوط به نیروهای مسلح است.

خداوند در آیه شریفه ۵۷ سوره انعام می‌فرماید: «... إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضَى الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ»... و همانا هیچ قانونی و حکمی جز برای خدا نیست که حق را بیان می‌دارد و بهترین حکم‌کنندگان و قانون‌آوردندگان است. بر این اساس قانون در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران برخلاف سایر کشورها که زائیده فکر بشری است بدست گرفته از شرع مقدس اسلام، کتاب و سنت است و نقض قوانین و مقررات علاوه بر آنکه جرم یا عیب محسوب می‌شود، گناه و معصیت نیز هست به همین جهت رعایت قوانین در چنین نظامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. قانون در واقع عامل شفاف‌سازی مسیر حرکت و تصمیم‌گیری‌ها و خط‌مشی‌ها و حوزه عمل موضوعات مختلف در جامعه، و ضامن پایداری و استمرار نظم آن و عامل ایجاد تعادل و هماهنگی امور می‌باشد. قانون، خود فرهنگ و یا حتی اجباری ایجاد می‌کند، تا حرکت جامعه را تعریف و مسیر رشد و ترقی و تعالی آن را تضمین نماید.

کارکنان نیروهای مسلح در هر رتبه و جایگاهی که هستند برای اینکه بر مدار و محور قانون حرکت کنند باید ضمن آشنا بودن با تشکیلات قضایی کشور و سازمان قضایی نیروهای مسلح، قوانین موردنیاز از جمله قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح، قانون به کارگیری سلاح، قانون حمایت قضایی از کارکنان دولت و نیروهای مسلح، آیین دادرسی نیروهای مسلح، قوانین و مقررات استخدامی، آیین نامه انضباطی و... را بیاموزند که آموختن این سلسله قوانین در کاهش تخلفات و جرایم بسیار تأثیرگذار می باشد.

بی اطلاعی کارکنان نیروهای مسلح از قوانین ضمن آنکه در بسیاری موارد عامل ارتکاب جرایم مختلف می شود نوعی عدم تعهد روانی و اخلاقی نسبت به رعایت و احترام به آن را ایجاد می کند. پیش فرض امانت ر قاعه ن، اطلاع و آگاهی از مفاد قوانین است. افراد زمانی نسبت به اجرای قوانین احساس مسئولیت می کنند که بدانند تابع چه دستوری و موظف به انجام چه اموری هستند؛ در این راستا و به منظور فراهم سازی هر چه بهتر دانشجویان، کتاب حاضر به بیان اهم مباحث در خصوص نظام قضایی و انضباطی نیروهای مسلح با محور قرار دادن قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح پرداخته است.